

[Thoft]

mindre lande træder ind i spørgsmålet og lægger det maksimale pres på stormagterne for at få stoppet galskaben, før det går galt.

Det er SFs opfattelse, at det mønster, som vi kender fra oprustningen, også bør følges i nedrustningsprocessen. Og hvad er det, der er karakteristisk for oprustningen? Jo, det er, at den foregår uafbalanceret. Her tager man ikke hensyn til modparten, her er snakken om balance aldrig inde i billedet. Oprustningen forløber ensidigt, uaftalt, her kræves ingen tilsvarende skridt af modparten, og oprustningen sker ukontrollabelt for modparten, i hvert fald i en vis udstrækning.

Nedrustningsprocessen bør forløbe ad de samme baner. Blot mener jeg, det er vigtigt, at de ensidige og uafbalancerede nedrustningsskridt bør være kontrollerbare for omverdenen, og her har jeg bemærket, at Sovjetunionen har taget gode skridt i retning af stigende tilladelse til kontrol. Det bør vi være taknemlige for.

Den stadige snak om balance er absurd. Det er et politisk krav, at nedrustningsprocessen skal forløbe balanceret. Det er ikke et militært krav, for allerede i dag har militæret jo det allerstørste besvær med at finde tilstrækkeligt med nyttige bombemål. Det kan vi se af den bombemålsplan, som i slutningen af 1960'erne blev offentliggjort under betegnelsen Nuclear Yield Requirement Manual, og som i sin indholdsfortegnelse havde mindst 2 danske bombemål. Det var som sagt en amerikansk plan, så det er jo bemærkelsesværdigt, at der også var danske bombemål. Danmark var nemlig indeholdt i den offentliggjorte indholdsfortegnelse under signaturen DK Denmark, og Bornholm var også med, BH Bornholm Island. I NATO-sammenhæng er Bornholm altså somme tider lidt anderledes end den øvrige del af Danmark.

Vi kender bombemålslisten fra Slesvig-Holsten, som omfatter Brunsbüttelkoog, hvor der i øvrigt ligger et atomkraftværk, Slesvig, Kiel, Neumünster, Itzehoe m.m. Der er ikke ret meget tilbage af Nordtyskland. Og det var så vennernes bombemål.

Den sovjetiske bombemålsliste, som jeg ikke har en kopi af, er efter al sandsynlighed lige så sindssyg. Sovjet laver mange svinestreger rundt i verden, og det gør amerikanerne også. Supermagterne har på den måde ikke meget at lade hinanden høre, men Sovjet bør have anerkendelse for sit klare nej

til førstebrug af atomvåben og sit klare moratorium for prøvesprængninger, et moratorium, der nu har været mere end et år. Det var et ensidigt, uafbalanceret skridt, dette moratorium, det var et godt skridt i den rigtige retning, og efter at amerikanske videnskabsmænd har fået lov til at stille seismologiske instrumenter op på prøvesprængningspladsen, mener jeg, at man også er gået et afgørende skridt i retning af yderligere kontrol.

Vi anerkender disse sovjetiske skridt. De er ganske vist små, men det er klare skridt i den rigtige retning. Det er nu vores opgave at lægge det størst mulige pres på den militæralliance, som Danmark tilhører, for at tvinge den til at følge disse skridt op.

Denne debat er vel oprindelig affødt af, at NATO-ministrene den 20.-22. oktober 1986 skulle godkende en række hemmelige retningslinjer for brug af atomvåben, retningslinjer, som blev godkendt med dansk accept og uden fodnoter. Regeringen har tilsyneladende ikke fattet en pind. Som om det ikke netop er disse hemmelige politiske retningslinjer, som er hindringen for en traktat imod førstebrug, som Folketinget har pålagt regeringen at stræbe efter! Retningslinjerne for, hvilke politiske procedurer der skal bruges i tilfælde af brug af atomvåben, er så hemmelige, at selv Folketinget er forholdt disse oplysninger.

Men det var jo allerede galt, det må jeg jo erkende, da vi så den interne instruks til Danmarks FN-delegation i august, hvoraf det fremgik, at regeringen måske ikke havde de store planer om at handle aktivt i sagen om stop for førstebrug af atomvåben.

I Folketingets udenrigspolitiske nævn blev der så forleden dag truffet aftale mellem regeringen, de Radikale og Socialdemokratiet om, at regeringen kunne slippe med blot at fremsætte uforpligtende erklæringer i FN herom. Jeg refererer ikke fra nævnsrådet, det har jeg ikke adgang til, men fra avisdebatte herom. Jeg beklager, at de Radikale og Socialdemokraterne ikke står fast ved Folketingets vedtagelser, og så meget har vi da lært, at det måske ikke er nok blot at opfordre regeringen til noget, for det blæser den på, og jeg bemærker, at udtrykket »opfordre« går igen i den socialdemokratiske dagsorden.

Jeg har af avisreferaterne fra det udenrigspolitiske nævn forstået, at de Radikale ikke